

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Marcel Smochin și reprezentantul acestuia, avocatul Alexei Croitor și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 25 mai 2020 Marcel Smochin a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 08 noiembrie 2013 a depus în instanța judecătorească din or. Cimișlia cerere de chemare în judecată, solicitând înlăturarea încălcărilor legate de privarea de posesie, evacuarea forțată a lui Alexei Rusu și a fiicei sale, Anastasia Rusu din casa de locuit fără acordarea altui spațiu locativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

A menționat că, la 30 martie 2017, prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia, în componența judecătorului Sofia Aramă, în lipsa părților, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către el ca neîntemeiată.

A susținut că, prin încheierea din 06 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost restituit apelul declarat de către el, iar prin decizia din 04 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de către el și a fost menținută încheierea instanței de apel.

A afirmat că, cauza civilă la acțiunea sa a fost examinată în perioada 09 noiembrie 2013 - 04 decembrie 2019, ceea ce constituie perioada de 06 ani și 23 de

zile, termen care poate fi considerat ca unul nerezonabil.

A relevat că, instanțele de judecată nu au respectat prevederile art. 6 § 1 din Convenție, care reglementează că, orice persoană are dreptul la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

A notat că, în conformitate cu art. 192 alin. (1) CPC, cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

A solicitat constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către el împotriva lui Alexei Rusu cu privire la înlăturarea încălcărilor legate de privare de posesie, evacuarea forțată din bunul imobil fără acordarea altui spațiu locativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 1000000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 21 decembrie 2020 și, respectiv, la 22 decembrie 2020 reprezentantul lui Marcel Smochin, avocatul Alexei Croitor și Marcel Smochin au declarat apeluri nemotivate, iar la 27 aprilie 2021 și 17 mai 2021 au declarat apeluri motivate împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestora, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Marcel Smochin și reprezentantul acestuia, avocatul Alexei Croitor și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel, făcând trimitere la art. 192 alin. (1) CPC, art. 1, 2 alin. (1), (3) și (6), 3 alin. (1) și 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și analizând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești, a reținut că, prima instanță a făcut o justă concluzie cu privire la aceea că, în speță nu sunt prezente elemente care ar confirma încălcarea dreptului lui Marcel Smochin la judecarea cauzei civile vizate în termen rezonabil, iar pe cale de consecință, și despre lipsa temeiurilor de încasare a prejudiciului moral pretins.

La 19 august 2021, prin intermediul poștei electronice și la 20 august 2021 Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel.

A menționat că, recurentul pretinde că, în procesul civil a fost încălcat dreptul său la judecarea în mod echitabil și într-un termen rezonabil a cauzei sale privind încălcarea drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, având în vedere că, dosarul a fost examinat mai mult de 6 ani și 3 luni, termen în care instanțele judecătorești au pronunțat o hotărâre irevocabilă, fiind violat art. 6 §1 combinat cu art. 13 din Convenție.

A susținut că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, durata rezonabilă a procedurilor trebuie să fie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei și a următoarelor criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și ceea ce era important pentru reclamant.

A afirmat că, referitor la ceea ce este important pentru recurent, procedurile vizează un subiect deosebit de important pentru recurent și, anume, dreptul de proprietate.

A relevat că, în ceea ce privește comportamentul recurentului, acesta s-a prezentat în fața instanțelor judecătorești ori de câte ori era solicitat și a pus la dispoziția instanțelor documentele solicitate ori de câte ori s-a cerut.

A notat că, în ceea ce privește comportamentul autorităților relevante, durata îndelungată a procesului judiciar se datorează pasivității instanței de judecată, creând impresia a fi interesat în tergiversarea examinării cauzei.

A declarat că, recurentul pretinde că, dreptul la judecarea în mod echitabil și într-un termen rezonabil a cauzei și dreptul la un recurs efectiv nu au fost respectate în această cauză.

A invocat că, instanța de judecată, la examinarea cauzei, urma să țină cont de prevederile Codului civil, precum și ale art. 1 alin. (6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

A mai invocat că, instanța de judecată urma să aplice direct în speță prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A specificat că, recurentul a fost lăsat într-o stare de incertitudine ce justifică acordarea unei despăgubiri morale.

A comunicat că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, a fost depusă o cerere de apel suplimentară în interesele lui Marcel Smochin de către avocatul Lilian Osoian, în care au fost invocate motivele de fapt și de drept în vederea argumentării ilegalității hotărârii primei instanței și nu s-a pronunțat asupra acesteia. În acest sens a fost îngădit accesul la justiție prin neexaminarea unei cereri de apel.

Prin notificarea din 06 septembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 237), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 12 iulie 2021 (f. d. 204).

Astfel, recursul declarat la 19 august 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Marcel Smochin, reprezentat de către avocatul Lilian Osoian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Galina Sratulat

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic